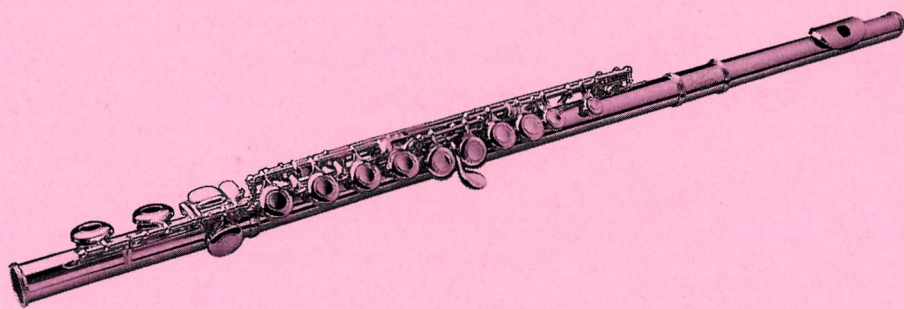

SANS, SOUCI.

SANS, SOUCI.

לירון בן זיקרי, איתמר ברנד, דנה גזית, ליאור חלד שומרוני, רפי לביא,
נוי עזורי, עלמה סרוסי, ריטה צימרמן, שחר קורנבליט, לילית שמבון

אוצר: עידו כהן

גלריה מאיה, תל-אביב

11/4/24-4/5/24

טקסט ועיצוב חוברת: עידו כהן

עריכה ותרגום לאנגלית: דורית מגידור

עיצוב הזמנת התערוכה: דודי איבן

תלייה: טל פולקמן

תודה:

גלריה גבעון לאמנות

עידית דגן

אסנת פרלשטיין

אפרת בר עקיבא, דנה כהן, ישראל שריד

גלריה מאיה: אבנר לוינסון, מיכאל קובנר ודן טראוב

רון רז

כל המידות נתונות בס"מ

בעמוד הבא:

אדולף פון מנצל, *פרידריך הגדול מנגן בחליל בסנסוסי* (פרט), 1852, שמן על בד,

142x205 ס"מ, אוסף הגלריה הלאומית הישנה, ברלין

Next page:

Adolph von Menzel, *Frederick the Great Playing the Flute at Sanssouci* (detail),

1852, oil on canvas, 142x205 cm, Berlin Alte Nationalgalerie collection

הבית הורוד איכס / עידו כהן

בשנת 1747 נחנך בפאתי פוטסדאם, בגרמניה של היום, ארמון סנסוסי (Sanssouci, בצרפתית: "ללא דאגות"). זה היה ארמון התענוגות של מלך פרוסיה פרידריך השני, המכונה פרידריך הגדול. בארמון הזה – שסגנון הרוקוקו בו נבנה היה כה מזוהה עם המלך עד שקיבל בהמשך את הכינוי "סגנון פרידריכיאני" – מימש פרידריך את נטיותיו האמנותיות באופן חופשי, ללא גינוני הטקס והמדינה שאיפיינו את המעון הרשמי. פיקוחו ההדוק של פרידריך הגדול על עיצובו של הארמון וגניו הדהדו את הנחישות וחוסר הרחמים שהפגין בשדה הקרב.

ברחוב דרובין בראשון לציון עמד בניין צבוע ורוד, שמעקות חלונותיו עוצבו כסרטי עטיפה לבנים המתוחים בין שני עמודים קטנים שבראשם כדור לבן. כשאני ואחיי היינו קטנים, בכל פעם שעברנו ליד הבניין הזה בדרכנו הביתה היינו מכריזים: "הבית הורוד איכס."

פרידריך הגדול היה גם חלילן מדופלם ואף הלחין כמה יצירות. בציור "פרידריך הגדול מנגן בחליל בארמון סנסוסי" של אדולף פון מנצל, משנת 1852, נראה פרידריך מנגן בליווי הרכב קאמרי בפני קבוצה אופנתית של גברים ונשים. תיאור נאמן יותר למקור נמצא ככל הנראה בציור אחר של מנצל, "השולחן העגול של המלך פרידריך השני בסנסוסי" משנת 1848, היות ובימיו של פרידריך הגדול נשים לא הורשו להיכנס לארמון סנסוסי. בציור זה נראה פרידריך בחברה גברית של אנשי צבא ורוח, בהם הדיפלומט והליברטין פרנציסקו אלגרוטי והפילוסוף והסופר הצרפתי וולטר.

כשהייתי בן ארבע, ירדנה ארזי ייצגה את ישראל באירוויזיון עם השיר "בן אדם." הערצתי אותה מאוד והייתי לובש שמלה של אמא שלי ורוקד לצלילי השיר בסלון. באותן שנים גרנו ברחוב קרית ספר בראשון לציון, והיתה לי שכנה

שקראו לה שני. היא הייתה "בת" כזאת, ואני והחברה הכי טובה שלי איה, שהיתה טום-בוי עם תספורת קצרה, היינו מלגלגים עליה שהיא אוהבת ורוד. בסדרת הטלוויזיה "פאלם רויאל", שעלילתה מתרחשת בשלהי שנות ה-60, הדמות הראשית מקסין סימנס נחושה לעשות את כל אשר לאל ידה כדי להתקבל למועדון האקסקלוסיבי אך השמרני של נשות החברה הגבוהה של פאלם ביצ', פלורידה. חברתה הפמיניסטית לינדה, שסבורה שעל מקסין חובבת האריגים הורודים לגייס את יכולותיה לטובת מטרות ראויות יותר, מטיחה בה: "אנחנו נשים שנלחמות על העתיד שלנו!" על כך עונה לה מקסין: "אין לי ילדים. אז מה שחשוב לי, כאישה, הוא לא העתיד. מה שחשוב לי הוא אושר ויופי, היום."

גם לפרידריך הגדול לא היו ילדים, עובדה שלא סייעה להפרכת השמועות שהיה הומוסקסואל. ליתר דיוק, קשה לומר אם היה הומוסקסואל באופן בו אנו תופסים את הזהות הזו בימינו, אך ידוע שפרידריך חלק תכופות את מיטתו עם גברים וביטא את תשוקתו אליהם בשירים אירוטיים שכתב. אחד מהם, "La Jouissance" ("העונג"), הוקדש לאותו דיפלומט אלגרוטי, שכונה "הברבור מפדובה". ואולם העדויות הרבות על ה"אהבה היוונית" שחלק עם בני מינו לא גרעו מהאופן שבו נתפס פרידריך הגדול בקרב אנשי חצרו ועמו, ומן המוניטיין שלו כמצביא ומדינאי דגול – כלומר, מגבריותו בעיני בני התקופה.

זאת בניגוד לשנות ילדותו, בהן ספג פרידריך השפלות רבות מאביו, פרידריך וילהלם הראשון, על נטיותיו לנגינה וספרות, על עדינותו ועל הזמן הרב שחלק בחברת נשות המשפחה. בשנת 1730 אף הורה אביו להוציא להורג לנגד עיניו של פרידריך את הנס הרמן פון קאטה, קצין זוטר בצבא הפרוסי שהיה ככל הנראה מאהבו של פרידריך, משום שסייע לפרידריך לנסות ולברוח מאביו הנוקשה לבריטניה.

כשעברנו דירה, בצד של אמא בחדר השינה הופיע שולחן טואלט וראי עם מנורה מובנית. זה היה ממש מרגש. בכל פעם שאימי היתה מתאפרת, הייתי מקווה שהיא תדליק את המנורה, שזה יהיה כמו שנשים מתאפרות בסרטים. היא כמעט ולא עשתה זאת, וזה היה קצת מבאס. אהבתי גם לעזור לה לבחור עגילים.

בשנת 1750 צייר פרנסואה בושה את "פומפדור בטואלט שלה", אחד מהדיוקנאות הרבים של ז'אן אנטואנט פואסון, הידועה כמאדאם דה פומפדור, פילגשו של לואי ה-15 מלך צרפת. הדיוקן מתעד את פומפדור בעוד היא עסוקה במלאכת האיפור, אוחזת באצבעותיה הענוגות מברשת *brosse à rouge* וצובעת את לחייה בסומק ורדרד. חיבתה של פומפדור לורוד הפכה אותו לפופולרי במיוחד בתקופתה. ציירי הרוקוקו הצרפתיים הרבו להשתמש בורודים ומבקריהם ראו בכך סממן לדעיכה אמנותית ולייצוג מלאכותי הנושא עימו מטען שלילי של קוסמטיזציה, הטעייה והונאה. הנחת הצבע על גבי הבד הושוותה למריחת איפור.

ברוח זו, קונן בשנת 1772 הצייר הצרפתי ז'אן בטיסט מארי פייר במכתבו לרוזן ד'אנגיווילר על כך שציירי צרפת הצעירים "חוזרים מאיטליה ומציירים ציורים מלאי צבע וחיוניות, שאט אט הולכים ואובדים בשל הדחף לרצות אומה שרוצה את הכל צבוע בורוד." [1] גם הטשטוש המגדרי שאפיין את הדמויות המצוירות הרתיע את המבקרים, שהזהירו מפני ה"פמיניזציה" של האמנות. הם קבעו כי מדובר באמנות נשית לא רק משום "שנוצרה עבור נשים ראוותניות, פילגשים מלכותיות וחטטניות בנות החברה הגבוהה, ועבור ידידיהן הנשיים, אלא גם משום שדמתה להן: קוקטית, מזויפת, רדודה, מקושטת יתר על המידה ומאופרת." [2]

למסטיק בזוקה תמיד היה נגמר הטעם נורא מהר. בצעירותי אהבתי את

ההתרגשות והציפייה שקדמו לקילוף העטיפה המבריקה, את המגע עם החתיכה הורודה הקשיחה והסינתטית הזו. איך בכלל אפשר ללעוס את זה? ואז הייתי דוחף לפה מסטיק ועוד מסטיק ועוד מסטיק כדי להרגיש התפוצצות של טעם, עד שבבת אחת הוא היה נעלם והייתי נשאר עם כאב ראש מלעיסה אגרסיבית.

פומפדור ופרידריך הגדול חלקו חבר משותף – וולטר, שהוזכר קודם. בשנת 1750 נענה וולטר להצעתו של פרידריך הגדול, שהעריץ אותו זה זמן רב וניהל עמו חליפת מכתבים ממושכת, להתארח בארמון סנסוסי (שהות שהסתיימה כעבור שלוש שנים עם גירושו של וולטר בבושת פנים). בנובלה הסאטירית "קנדיד, או האופטימיות", שיצאה לאור בשנת 1759, וולטר תוקף בלשון מושחזת את משנתו הפילוסופית האופטימית של גוטפריד וילהלם לייבניץ, שגרסה, בפשטות, שעולמנו הוא הטוב שבין כל העולמות האפשריים, או במילים אחרות ש"הכל זה לטובה" – גם העגבת בה נדבק פנגלוס, מורו האופטימי של קנדיד, בעקיפין מכריסטופר קולומבוס. אפשר לומר שלייבניץ בסך הכל ניסה לראות את העולם "דרך משקפיים ורודים."

בכתה "קניתי חולצת פולו בגוון ורוד פוקסיה. היה פתאום טרנד כזה שגברים סטרייטים לבשו ורוד וזה היה מקובל. עבורי היתה לזה משמעות אחרת: פתאום הייתי חופשי ללבוש משהו הומואי בלי שיחשדו בי.

בתחילת שנות ה-60 של המאה הקודמת, אמר הצייר רפי לביא על כניסת הורוד לציוריו: "הורוד בא אחרי הלבן שהוא אנטי-צבע שבא מפני שנמאס לי מצבעים. התחלתי לעשות ורוד כי חיפשתי צבע שלא ישב בתוך הצבעוניות המקובלת מבלי שיהיה אנטי-צבע." [3] ההתמקמות הזאת "בין-לביין" היא שהפכה את הורוד לזירת התגוששות תרבותית, אסתטית ואף מוסרית לאורך ההיסטוריה.

אמן הדראג רו-פול מציין תכופות כי "דראג לא מסתיר את מי שאנחנו, אלא מגלה את מי שאנחנו באמת." הייתכן ומה שהפחיד את מבקריו של בושה ושל יתר חסידי הרוקוקו היתה האמת שנחשפה דרך הורוד? את היותו סמל להתפכחות דווקא, ולא להדחקה ילדותית? שהרי הבחירה בורוד מאפשרת להיות טבעי ומלאכותי, גבוה ונמוך, מתוק ומופקר, אופטימי וסרקסטי, או במילים אחרות – להכיל ניגודים. הורודים בהם נצבעה האמנות בתקופתו של פרידריך הגדול, אפיינו גם את חייו: באובייקטים בהם הקיף את עצמו בארמונו, באכזריותו ובכנות של בחירותיו הרומנטיות.

Hyde, Melissa Lee, and Francois Boucher. Making up the Rococo: [1] Francois Boucher and His Critics. Getty Research Institute, 2006, 88.

[2] שם, עמ' 4-5.

[3] מצוטט אצל שרה בריטברג-סמל, ה"אסתטיקה" של רפי לביא. מתוך: שרה בריטברג-סמל (אוצרת), חנוך רוך, רפי לביא – מבחר תמונות (קטלוג), מוזיאון תל-אביב לאמנות, 1979.

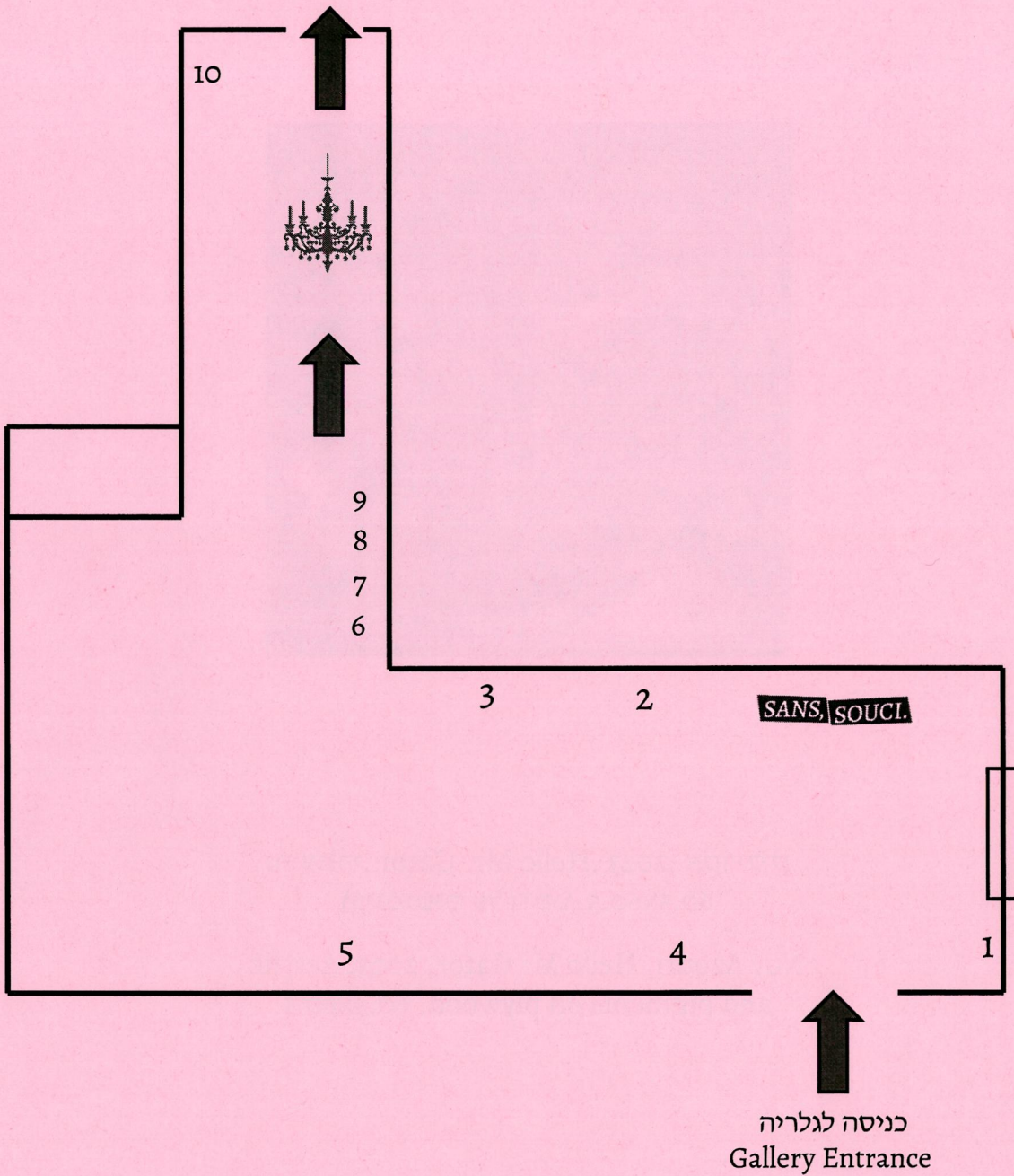
נוי עזורי, Hello Mr. Gator, 2023, אקריליק
ופיגמנטים על דיקט, 60.5x60.5

Noy Azouri, Hello Mr Gator, 2023, Acrylic
and pigments on plywood, 60.5x60.5

מפה Map

חלק 1 Part 1

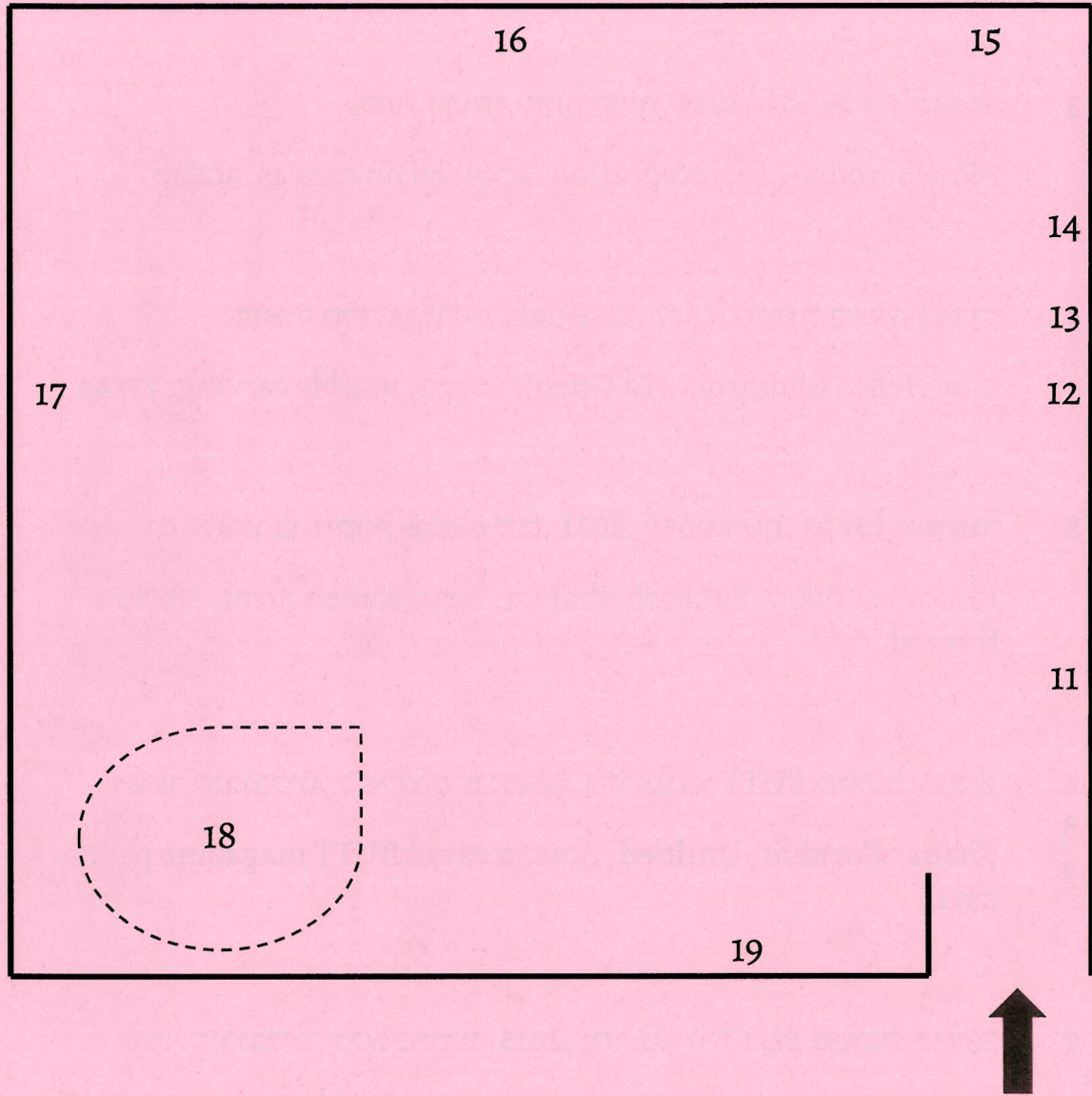
המשך בעמוד הבא
Continued on next page

- 1 עלמה סרוסי, התפוררות II, 2019, שמן על בד, 33x24
Alma Seroussi, Disintegration II, 2019, oil on canvas, 33x24
- 2 ריטה צימרמן, The Dancing Dogs, 1981, שמן על בד, 146x123
Rita Zimmerman, The Dancing Dogs, 1981, oil on canvas, 146x123
- 3 עלמה סרוסי, התפוררות, 2019, שמן על בד, 30x30
Alma Seroussi, Disintegration, 2019, oil on canvas, 30x30
- 4 ליאור חלד שומרני, Ta Guele, 2022, סיתות בשיש, 73x44
Lior Helled Shomroni, Ta Gueule, 2022, marble carving, 73x44
- 5 לירון בן זיקרי, שבת שלום, 2021, הדפס רשת, 58x50 ממוסגר
Liron Ben Zikry, Sabbath Shalom, 2021, screen print, 58x50 framed
- 6 שחר קורנבליט, ללא כותרת, 2015, נייר מגזין BUTT מטופל, 23x16
8
9 Shahar Kornblit, Untitled, 2015, treated BUTT magazine paper, 23x16
- 7 שחר קורנבליט, ללא כותרת, 2015, נייר מגזין BUTT מטופל, 23x32
Shahar Kornblit, Untitled, 2015, treated BUTT magazine paper, 23x32
- 10 לילית שמבון, דיוקן עצמי, 2023, שמן על עץ, 60x45
Lilith Chambon, Self-portrait, 2023, oil on wooden panel, 60x45

מפה Map

חלק 2 Part 2

- 11 דנה גזית, זמן צמאון, 2021, אקריליק וספריי על בד, 100x100
Dana Gazit, Time of Thirst, 2021, acrylic and spray on canvas, 100x100
- 12 נוי עזורי, Silky smooth, 2024, מדיה מעורבת על נייר ממוסגר, משחק מים 34x28, מחנות דולר, נייר דבק יפני ומרקרים
Noy Azouri, "Silky Smooth", 2024, Mixed media, washi tape, markers and dollar store water game on framed paper, 34x28
- 13 נוי עזורי, Butter frog, frog with butter on it, 2024, מדיה מעורבת על נייר ממוסגר, עטיפת ניילון, משחק מים מחנות דולר ומרקרים, 34x31
Noy Azouri, Butter frog, frog with butter on it, 2024, Mixed media, plastic wrap, dollar store water game and markers on framed paper, 34x31
- 14 נוי עזורי, Jellied Eel, 2024, גואש על נייר ממוסגר נצנצים, דבק פלסטי, משחק מים מחנות דולר, פסטל שמן, נייר דבק יפני ומרקרים, 34x28
Noy Azouri, Jellied Eel, 2024, Gouache, dollar store water game, oil pastel, plastic glue, washi tape and markers on framed paper, 34x28
- 15 נוי עזורי, Hello Mr. Gator, 2023, אקריליק ופיגמנטים על דיקט, 60.5x60.5
Noy Azouri, Hello Mr Gator, 2023, Acrylic and pigments on plywood, 60.5x60.5
- 16 רפי לביא, ללא כותרת, 1992, אקריליק ועיפרון על דיקט, 125x122. באדיבות גבעון גלריה לאמנות
Raffi Lavie, Untitled, 1992, acrylic and pencil on plywood, 125x122. Courtesy of Givon Art Gallery

- 17 דנה גזית, פיות לקראת אמביוולנטיות, 2023, שמן, ספריי, אקריליק, גירי
שמן, טושים ודבק אלומיניום על בד, 135x175
Dana Gazit, Fairies Towards Ambivalence, 2023, oil, spray,
acrylic, oil chalk, markers and aluminum glue on canvas, 135x175
- 18 ליאור חלד שומרני, Flaque de félicité, 2024, פרספקס ונצנצים, 140x80
Lior Helled Shomroni, Flaque de félicité, 2024, perspex and
glitter, 140x80
- 19 איתמר דוד ברנד, ריקוד מלחמה, 2023, חריטה על אבן סלייב אדום,
64x48x3
Itamar David Brand, War dance, 2023, Engraving on Israeli red
stone, 64x48x3

ריטה צימרמן, The Dancing Dogs, 1981, שמן על
בד, 146x123. צילום: דניאל מלר

Rita Zimmerman, The Dancing Dogs, 1981,
oil on canvas, 146x123. Photo: Danielle Mehler

ביוגרפיות אמנים/ות

לירון בן זיקרי | בוגרת (BFA) בית הספר לאמנות רב-תחומית, שנקר, רמת-גן (2018). הציגה בתערוכות קבוצתיות, בין היתר במסגרת חלל ה"בלקונט" (2018-2020) שהיא נמנית על מקימותיו, ועם קבוצת "חושן". החל מ-2022 חברה בסטודיו "פרקט 43" בתל-אביב ומקעקעת.

איתמר ברנד | בוגר (BFA) המחלקה לאמנות, בצלאל, אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים (2023). השתתף בתערוכות קבוצתיות, בין היתר בגלריה כורש, ירושלים (2024) ובגלריה נולובז, תל-אביב (2023).

דנה גזית | ילידת 1997, בוגרת תיכון תלמה ילין והמחלקה לאמנות, בצלאל, אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים (2023). יוצרת הפרויקט המוזיקלי "pink witch". עבודותיה הוקרנו והוצגו בפסטיבלים עצמאיים ואירועי תרבות אלטרנטיביים רבים בירושלים וברחבי הארץ.

ליאור חלד שומרוני | בוגרת (BFA) המחלקה לאמנות, בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים (2022). השתתפה בחילופי סטודנטים בבוזאר בפריז ב-2021.

רפי לביא | (1937, רמת גן – 2007, תל-אביב) מהאמנים המרכזיים והמשפיעים ביותר בתולדות האמנות הישראלית. יצירתו של לביא משלהי שנות ה-60 ועד תחילת שנות ה-80 מוקמה ב-1986 בלב תזת "דלות החומר" של האוצרת שרה ברייטברג סמל כמגלמת ניסוח של אסתטיקה מקומית, המתאפיינת בשימוש בחומרים "דלים", בהתרחקות מליריות וערכים ציוריים מסורתיים ובמחוות "ילדותיות" כמו שרבוטים וקשקושים.

נוי עזורי | בוגרת (BFA) בית הספר לאמנות רב-תחומית, שנקר, רמת-גן (2023). השתתפה בתכניות רזידנסי בנרה ובקרוייזווה, יפן (2024).

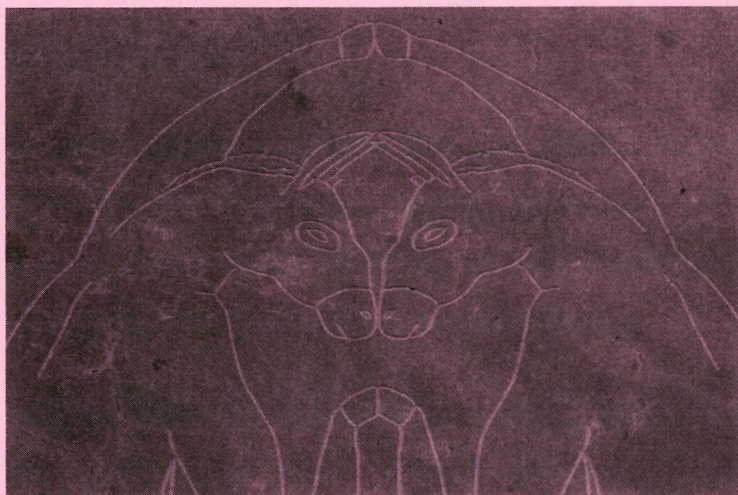
עלמה סרוסי | חיה ויוצרת בולנסיה, ספרד. בוגרת תואר ראשון רב-תחומי באמנויות מאוניברסיטת תל-אביב (2013) ותואר ראשון באמנות מהאוניברסיטה הפוליטכנית של ולנסיה (2019). סרוסי הציגה מספר תערוכות יחיד, בין היתר ב-2023 ב-Librería Bangarang בולנסיה וב-2020 ב-Ca Revolta בולנסיה, והשתתפה בתערוכות קבוצתיות.

ריטה צימרמן | ילידת ארה"ב, עלתה לישראל ב-2012, חיה ויוצרת בזכרון יעקב. מציירת כבר קרוב ל-50 שנה, לצימרמן תואר שני באמנות (MFA) מאוניברסיטת סינסינטי, אוהיו, ארה"ב, במלגת הצטיינות מלאה. עבודותיה הפיגורטיביות והאקספרסיביות הוצגו בתערוכות יחיד בגלריה Espace Meyer במארה בפריז ובגלריה Stil Und Bruch בברלין. שמונה מציוריה נרכשו לאוסף המרכז לאמנויות יפות בקולורדו ספרינגסו ושניים נוספים על ידי קרן El Pomar. ב-2022 הציגה תערוכה של 22 פורטרטים של מנחם בגין במרכז מורשת מנחם בגין בירושלים.

שחר קורנבליט | בוגר המדרשה לאמנות, בית ברל (2004). הציג תערוכות יחיד בבית לונדון גורדון, ראשון-לציון (2021, אוצרת: דליה דנון), בגלריה יאיר, תל-אביב (2013 ו-2019, אוצר: יאיר שולביץ), בגלריה גל-און תל אביב (2012, אוצרת: יהודית מצקל) ובגלריה שי אריה, תל אביב (2011).

לילית שמבון | בוגרת תואר ראשון מהמחלקה לעיצוב טקסטיל, שנקר, ותכנית המאסטר קלאס בבית הספר לציור ורישום פיגורטיבי "התחנה". הציגה תערוכת יחיד בגלריה מאיה ב-2021 והשתתפה בתערוכות קבוצתיות במוזיאון פתח תקווה לאמנות, ויצ"ו חיפה, גלריה אלפרד וגלריה ליטבאק בתל אביב.

איתמר דוד ברנד, ריקוד מלחמה (פרט), 2023, חריטה על אבן
סלייב אדום, 64x48x3. צילום: דניאל חנוך

Itamar David Brand, War dance (detail), 2023,
Engraving on Israeli red stone, 64x48x3. Photograph:
Daniel Hanoch

Rita Zimmerman | American-born artist Rita Zimmerman has had a love affair with paint for nearly fifty years. After living in Colorado Springs for 25 years, in 2012 she moved to Northern Israel, where she lives and works in her studio. She received her MFA from the University of Cincinnati on a full-merit scholarship. Her work has been exhibited in solo exhibitions at the Espace Meyer Zafra Gallery in the Marais in Paris, and at the Stil Und Bruch Gallery in Berlin, and her paintings were acquired by the Colorado Springs Fine Arts Center collection, the El Pomar Foundation collection, and to private collections. In 2022 her exhibition Menachem Begin: 22 Portraits was exhibited at the Menachem Begin Heritage Center in Jerusalem.

Shahar Kornblit | Graduate of the Hamidrasha Faculty of Arts, Beit Berl College (2004). He has held solo exhibitions at London Gordon House, Rishon LeZion (2021, curator: Dalia Danon), Yair Gallery, Tel Aviv (2013 and 2019, curator: Yair Shulevitz), Gal-On Gallery, Tel Aviv (2012, curator: Yehudit Matzkel) and Shai Arie Gallery, Tel Aviv (2011).

Lilith Chambon | BA, the Department of Textile Design, Shenkar College of Engineering, Design and Art, Ramat-Gan. Chambon Graduated the Master Class program at Hatahana School of Figurative Painting and Drawing, Tel Aviv. She held a solo exhibition at Maya Gallery in 2021 and participated in group exhibitions at the Petach Tikva Museum of Art, WIZO Haifa, Alfred Gallery and Litvak Gallery in Tel Aviv.

Participating Artists

Liron Ben Zikri | BFA, Multidisciplinary Art School, Shenkar College of Engineering, Design and Art, Ramat-Gan (2018). She has exhibited in group exhibitions, including within the framework of the "Balcont" art space (2018-2020), of which she was one of the founders, and with the "Xoshen" artists group. As of 2022, she is a member of "Studio Parcet 43" in Tel Aviv and a tattooist.

Itamar Brand | BFA, Department of Fine Arts, Bezalel, Academy of Art and Design, Jerusalem (2023). He has participated in group exhibitions, including at Koresh Gallery, Jerusalem (2024) and Nulobaz Gallery, Tel Aviv (2023).

Dana Gazit | BFA, Department of Fine Arts, Bezalel, Academy of Art and Design, Jerusalem (2023). Creator of the musical project "Pink Witch". Her works have been screened and exhibited at many independent festivals and alternative cultural events in Jerusalem and throughout the country.

Lior Helled Shomroni | BFA, Department of Fine Arts, Bezalel, Academy of Art and Design, Jerusalem (2022). Participated in an exchange students program at the Beaux-Arts in Paris in 2021.

Raffi Lavie (1937 – 2007) | One of the most prominent and influential artists in the history of Israeli art. Lavie's work from the late 1960s to the early 1980s was placed at the heart of curator Sarah Breitberg Semel's seminal "Want of Matter" thesis, as embodying a local aesthetic characterized by the use of "meager" materials, "childish" gestures such as scribbles and doodles and a detachment from lyricism and traditional pictorial values.

Noy Azouri | BFA, Multidisciplinary Art School, Shenkar College of Engineering, Design and Art, Ramat-Gan (2023). Participated in residency programs in Nara and Karuizawa, Japan (2024).

Alma Seroussi | Lives and works in Valencia, Spain. She holds a multidisciplinary Bachelor of Arts degree from Tel Aviv University (2013) and a BFA from the Polytechnic University of Valencia (2019). Seroussi has had several solo exhibitions, including in 2023 at Librería Bangarang in Valencia and 2020 at Ca Revolta in Valencia, and participated in group exhibitions.

דנה גזית, פיות לקראת אמביוולנטיות, 2023, שמן, ספריי, אקריליק, גירי שמן, טושים ודבק אלומיניום על בד, 135x175

Dana Gazit, Fairies Towards Ambivalence, 2023, oil, spray, acrylic, oil chalk, markers and aluminum glue on canvas, 135x175

Wilhelm Leibniz, who claimed that our world is “the best of all possible worlds”, or that “all is for the best” – even the syphilis which Candide’s optimistic mentor Pangloss contracted, indirectly, from Christopher Columbus. One might say that Leibniz was simply trying to view the world through “rose-colored glasses”.

In the tenth grade I bought a fuchsia-colored polo shirt. It had become suddenly trendy and acceptable for straight men to wear pink. To me, the shirt meant something different: It gave me the freedom to wear something gay without raising suspicion.

In the early 1960s, Israeli painter Raffi Lavie commented on his first use of pink: “The pink followed white, which is an anti-color that I used because I grew tired of colors. I started using pink because I wanted a color that was outside the generally acceptable palette without being an anti-color.” [3]. This liminal positioning is what made pink the focus of so many cultural, aesthetic and even moral debates throughout history.

Drag artist Ru Paul often notes that “Drag doesn't change who you are, it actually reveals who you are”. Is it possible that those who criticized Boucher and the rest of the Rococo painters were, in fact, scared of the truth revealed by these pink shades? By their power as a symbol of disenchantment, rather than of childish delusions? After all, pink allows one to be both natural and artificial, highbrow and lowbrow, sweet and promiscuous, optimistic and sarcastic – in other words, to contain multitudes. The pinks which washed over the art in Frederick’s time were also reminiscent of his life: Of the objects which filled his palaces, of his ruthlessness, of the honesty of his romantic choices.

[1] Hyde, Melissa Lee, and François Boucher. *Making up the Rococo: François Boucher and His Critics*. Getty Research Institute, 2006, 88.

[2] *Ibid.*, 4-5.

[3] Cited in Sarah Breitberg Semel, *The “Aesthetics” of Raffi Lavie*. In Sarah Breitberg Semel (curator) and Hanoeh Ron, *Raffi Lavie – Selected works* [exhibition catalogue], Tel Aviv Museum of Art, 1979.

of many portraits painted of Louis the XV's mistress, Jeanne Antoinette Poisson, famously known as Madame de Pompadour. This portrait depicts Pompadour as she uses the brosse à rouge in her dainty hands to apply pink rouge to her cheeks. Pompadour's fondness for the color pink made it especially popular during her time, and French Rococo painters often used pink in their work. Their critics saw this as a sign of artistic stagnation rife with cosmetic beautification, misdirection and deception. The layering of paint on the canvas was likened to the application of makeup.

Such was the spirit of a rant made by painter Jean-Baptiste Marie Pierre in a 1772 letter to the comte d'Angiviller, in which he wrote that young French painters "come back from Italy [painting] with color and vigor, which they lose little by little, driven by the need to please a nation that wants everything colored pink." [1] Critics were likewise deterred by the androgyny of the painted figures, and warned of a "feminization" of art. They asserted that the art was feminine not only because "it was made for ostentatious women (whether royal mistresses or meddling socialites) and their unmanly cronies but also because it was like them: coquettish, false, shallow, excessively adorned, and painted." [2]

The taste of Bazooka bubble gum never lasted long. When I was young, I loved the excitement and anticipation that preceded the removal of the shiny wrapper, followed by the touch of the hard, synthetic pink candy. How on earth do you chew that? And then I'd stuff my mouth with more and more and more gum just to feel the explosion of taste, until all at once it disappeared and I was left with a headache from chewing too aggressively.

Pompadour and Frederick the Great had a mutual friend – the aforementioned Voltaire, whom Frederick admired for a long time and corresponded with at length. In 1750, Voltaire even accepted Frederick's invitation to come and stay at Sanssouci (Voltaire would be shamefully banished from the palace three years later). In his satirical novel "Candide: or, The Optimist", published in 1759, Voltaire viciously attacks the optimistic philosophy of Gottfried

In the television series *Palm Royale*, which takes place in the late 1960s, protagonist Maxine Simmons is determined to do whatever it takes to become a member of an exclusive and conservative high-society club in Palm Beach, Florida. Her feminist friend Linda, who believes that the pink-loving Maxine should dedicate her efforts to worthier causes, chastises her: "We are women fighting for our future!" Maxine responds: "I don't have children. So, what matters to me, as a woman, is not the future. What matters to me is happiness and beauty, *today*."

Frederick the Great was likewise childless, a fact that didn't help dispel rumors of his homosexuality. While it's hard to say whether he was homosexual in the same way we perceive that identity nowadays, we do know that Frederick often invited men into his bed and expressed his desire for them in the erotic poems he wrote. One of them, "La Jouissance" ("The Pleasure"), was dedicated to the diplomat Algarotti, who was also known as "Swan of Padua". However, evidence of the "Greek love" Frederick shared with other men didn't detract from his reputation among his courtiers and subjects as a great military leader and statesman – namely, it did not diminish his masculinity in their eyes. This is in contrast to his childhood, in which Frederick was often humiliated by his father, Frederick William I, for his inclination towards music and literature, his fragility and the amount of time he spent with female family members. In 1730 his father even had Hans Hermann von Katte, a low-ranking officer in the Prussian army who was likely Frederick's lover, executed before Frederick's very eyes for the crime of helping Frederick attempt to escape his father to Britain.

After we moved, a vanity with a mirror and a built-in lamp appeared on Mom's side of the bedroom. It was very exciting. Whenever my mother put on makeup, I wished she would turn on the lamp so it would look like a makeup scene in a movie. She almost never did, and I was a little disappointed. I also liked to help her pick out earrings.

In 1750, François Boucher painted "Pompadour at Her Toilette", one

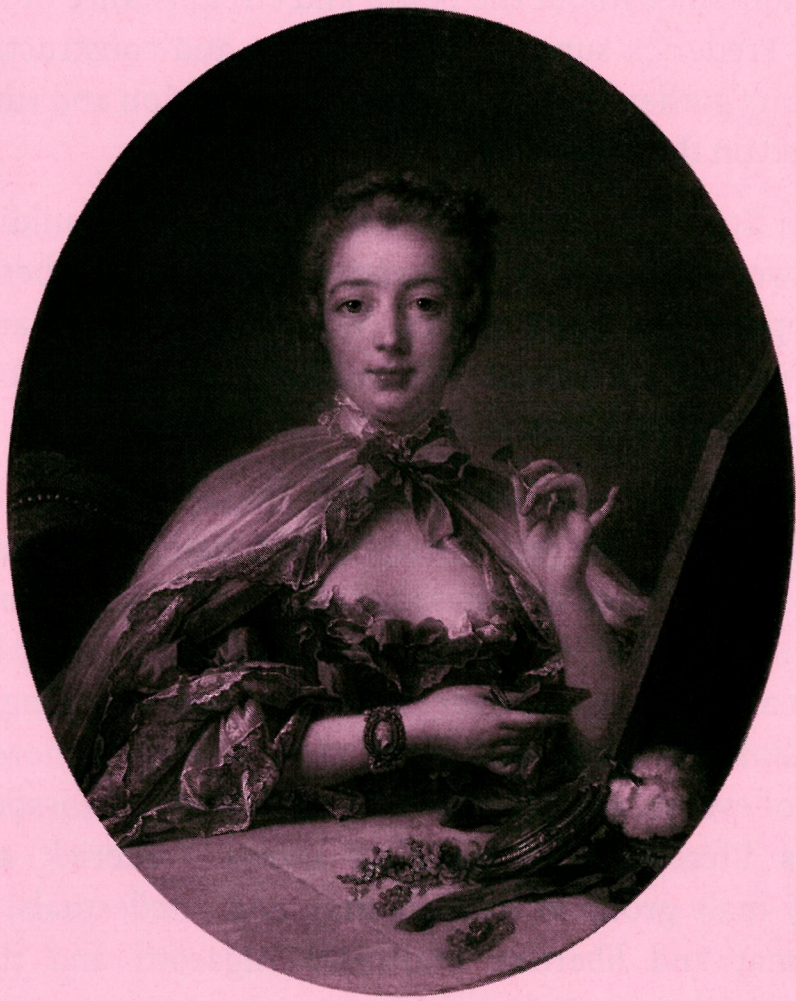
The Pink House Yuck \ Ido Cohen

In 1747, in the outskirts of Potsdam – now Germany – a palace was inaugurated by King Frederick II, or Frederick the Great, of Prussia. Named Sanssouci (“carefree” in French), it was created as the king’s pleasure palace and was built in the Rococo fashion so closely identified with the king that it later became known as the “Frederician Style”. This was where Frederick was free to realize his artistic ambitions without the pomp and circumstance of his official residence. Frederick supervised the design and construction of the palace and its gardens with the same determination and ruthlessness he exhibited on the battlefield.

On Drubin Street, in Rishon LeZion, stood a pink building whose banisters were designed as decorative ribbons hung between two pillars topped with white globes. When my brothers and I were young, whenever we passed this building on our way home we’d announce: “The pink house yuck.”

Frederick the Great was also a gifted flutist and even composed several pieces. Adolph von Menzel’s 1852 painting “Frederick the Great Playing the Flute at Sanssouci” depicts Frederick performing, along with a chamber ensemble, before a fashionable gathering of noble men and women. Another painting by Menzel, “King Frederick II’s Roundtable at Sanssouci” from 1848, is likely a more accurate depiction of events, as women were not allowed in Sanssouci during Frederick’s lifetime. This painting shows Frederick among an exclusively male group of military men and intellectuals, including the diplomat and libertine Francesco Algarotti and the French philosopher and writer Voltaire.

When I was four years old, Yardena Arazi represented Israel in the Eurovision Song Contest with the song “Ben Adam”. I was a huge fan and would wear my mother’s dress while I danced to the song in our living room. Back then we lived on Kiryat Sefer Street in Rishon LeZion, and I had a neighbor called Shani. She was a “girly-girl”, and together with my best friend Aya – a tomboy with short hair – we would make fun of her for liking pink.

SANS, SOUCI.

Liron Ben Zikri, Itamar Brand, Dana Gazit, Lior Helled Shomroni,
Raffi Lavie, Noy Azouri, Alma Seroussi, Rita Zimmerman,
Shahar Kornblit, Lilith Chamboon
Curator: Ido Cohen
Maya Gallery, Tel Aviv
11/4/24-4/5/24

Booklet design and text: Ido Cohen
Editing and English translation: Dorit Magidor
Exhibition invitation design: Dood Evan
Installation: Tal Folkman

Thanks:

Givon Art Gallery
Idit Dagan
Osnat Perlshtein
Efrat Bar Akiva, Dana Cohen, Israel Sarid
Maya Gallery: Avner Levinson, Michael Kovner and Dan Traub
Ronen Raz

Measurements are given in cm

בעמוד הבא:

פרנסואה בושה, פומפדור בטואלט שלה, 1750, שמן על בד, 81.2x64.9 ס"מ,
מוזיאוני הרווארד לאמנות/מוזיאון פוג

Next page:

François Boucher, *Pompadour at Her Toilette*, 1750, oil on canvas,
81.2x64.9 cm, Harvard Art Museums/Fogg Museum

SANS, SOUCI.

